

at man gav mig en saadan Bemyndigelse, som jeg selvfølgelig anser mig for Indehaver af ogsaa uden en saadan Anmærkning. Skulde en Minister ikke være bemyndiget til at undersøge et saa vigtigt Spørgsmaal som dette, uden at han havde faaet en udtrykkelig Bemyndigelse dertil gennem Finansloven, saa ved jeg overhovedet ikke, hvad man skulde have en Minister til. Jeg gad for Resten vide, om det er Meningen, at en Minister i den socialistiske Stat skulde være stillet saaledes, at han behøvede en saadan Bemyndigelse for at undersøge det. Men det er jo en mere formel Indvending, jeg her fremsætter mod Forslaget. Hvad angaar Realiteten i Sagen, da er jeg selvfølgelig enig i, at dette Spørgsmaal om, hvorvidt vi skulle bygge vort Materiel herhjemme eller i Udlandet, er saa vigtigt, at det til enhver Tid har Krav paa de dertil ansatte Statsmyndigheders, efter Omstændighederne ogsaa Ministerens indgaaende Opmærksomhed. Og hvad særlig angaar Lokomotiverne, saa har det Spørgsmaal været Genstand for megen Opmærksomhed i Fortiden, i alt Fald i den Tid jeg kender til disse Forhold, og vil være det i Fremtiden. Man har, hver Gang der har været udbudt Leverance af Lokomotiver, ogsaa søgt Tilbud desangaaende fra danske Firmaer; men man har i de senere Aar intet faaet; hvad andet skal man saa gøre end at tage de Tilbud, som indkomme, om end de ere fra Udlandet? Var der kommet Tilbud fra indenlandske Fabrikker, saa vilde man utvivlsomt have taget det samme Hensyn til dem, som man gør ved Tilbud fra saadanne Fabrikker med Hensyn til andre Materielanskaffelser end Lokomotiver, og som f. Eks. har gjort — det er jo noget, vi alle have glædet os over —, at Fabrikken „Skandia“ har kunnet overtage saa mange af de Vognleverancer, der have været bevilgede i de senere Aar; det skyldes den Omstændighed, at man ikke blot under de indenlandske Fabrikker den Beskyttelse, som Toldloven foreskriver, men at man yderligere ser bort fra en Dyrhed i Forhold til de fra Udlandet foreliggende Tilbud, som dog ikke overstiger visse Procent af hele Tilbudets Størrelse. En lille Favør under man altsaa de danske Fabrikker udover Udlandets, og det er det, der har muliggjort, at „Skandia“ har kunnet opnaa sine Bestillinger. I det Øjeblik, der opstaar Fabrikker her i Landet, som ved Hjælp af et lignende Hensyn kunne levere Lokomotiver paa de Betingelser og efter de Tegninger, som vi

opstille, ville vi med Glæde modtage deres Tilbud. Mere tror jeg ikke, at nogen Minister vil kunne sige om den Ting. I alt Fald vil jeg ikke gaa videre, thi det protektionistiske Anstrøg, som det ærede Medlems Foredrag unægtelig havde, kan jeg ikke slutte mig til.

Det ærede Medlem talte dernæst om at oprette *Statsværksteder* til Bygning af Lokomotiver. Det tror jeg ikke, Tiden er kommen til. Om den en Gang i Fremtiden kan komme, skal jeg ikke udtale mig om. Men saa langt, jeg kan se, vil der neppe være Mulighed for med tilstrækkelig Hensyntagen til Statskassens økonomiske Tarv at gaa dertil. Alene Anlægget af en saadan Fabrik, selv om det sker i Forbindelse med den Opførelse af Centralværksteder, som vi staa overfor her i København, vil koste Millioner, naar de skulle forsynes med de fornødne Maskiner osv. Selv bortset fra denne Anlægssum, tror jeg sikkert, efter de Erfaringer, vi hidtil have kunnet gøre, at den ringe Produktion — ringe i Forhold til, hvad en Lokomotivfabrik maa have for at kunne betale sig —, som vi have Brug for, gør det umuligt for os, økonomisk set, at gaa til en Statsfabrik for Bygning af Lokomotiver.

Det er det Resultat, hvortil vi hidtil ere komne, og det har gjort, at vi lige saa lidt have fundet det forsvarligt at opføre Værksteder til denne Fabrikation som at forkaste de fra Udlandet fremkomne Tilbud, af den simple Grund, at vi ingen Tilbud have haft fra Indlandet. Ved den sidste Bestilling, vi have gjort i denne Vinter, blev der ogsaa anmodet om Tilbud fra det Firma, som det ærede Medlem nævnte, Smith, Mygind og Hüttemeyer, men der fremkom intet Tilbud fra den Side. Min Stilling til dette Spørgsmaal er altsaa, at jeg erkender, at Statsbaneadministrationen i Fremtiden som i Fortiden bør have sin Opmærksomhed nøje henvendt paa dette Spørgsmaal, saavel som paa alle de andre store Materielanskaffelser, vi have, og at jeg ikke behøver nogen Anmærkning eller nogen Bemyndigelse for at opretholde dette Princip. Nedsættelsen af en Kommission om dette Spørgsmaal, som det ærede Medlem talte om, mener jeg aldeles ikke, der er nogen Grund til. Jeg fraraader altsaa denne Anmærkning, saa meget mere, som der i Motiveringen deraf ikke blot laa det ganske overflødige at give Ministeren en Bemyndigelse, som ikke behøves, fordi han har den i Forvejen, men ogsaa en Opfordring til at yde en større Begunstigelse til de danske Fabrikker end den, der var Praksis,